

27. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА)
МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary
Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Hercegovina)
International Scientific Meeting

ЗБОРНИК РАДОВА И КРАТКИХ САДРЖАЈА

Proceedings and short contents

27.

Требиње, Град Сунца, 15–18. јуна 2022.
Trebinje, Grad Sunca, June, 15–18, 2022.

27. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА)
МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary
Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Hercegovina)
International Scientific Meeting

ЗБОРНИК РАДОВА И КРАТКИХ САДРЖАЈА

Proceedings and short contents

27.

Требиње, Град Сунца, 15–18. јуна 2022.
Trebinje, Grad Sunca, June, 15–18, 2022.

Покровитељи:

**МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
ЈУ Ветеринарски Институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"**

Организатори:

**ВЕТЕРИНАРСКА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ/VETERINARY
И
ДРУШТВО ВЕТЕРИНАРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ/VETERINARY**

Суорганизатори:

**Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду
ЈУ Ветеринарски институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"
Депарتمان за ветеринарску медицину, Пољопривредни факултет,
Универзитет у Новом Саду**

Организациони одбор:

Предсједник: Велибор Кесић

Чланови: Драгана Окљеша, Владимир Милијевић, Саша Бошковић, Драган Кнежевић, Давор Јефтић, Ратко Мијатовић, Игор Чегар, Славиша Спасојевић, Јелена Павић, Перица Бургић, Александар Брадић, Младен Драгичевић, Драган Малиш, Стеван Радић, Бранислав Галић, Богослав Готовац, Зоран Дамјанац, Предраг Новаковић, Благоје Бирчаковић, Ненад Крстић, Горан Костић

Секретаријат: Бранко Стевановић, Миленко Шарић, Велибор Тодоровић, Данијел Ковачевић, Радојица Ђекановић, Оливер Стевановић

Технички секретар: Тијана Тимарац;

Научни и програмски одбор:

Предсједник: Драго Н. Неђић

Чланови: Родољуб Тркуља, Милорад Мириловић (СРБ), Жељко Цветнић (ХР), Нихад Фејзић, Мухамед Смајловић, Андреј Кирбиш (СЛО), Нектариос Гиадинис (ГР), Лазо Пендовски (МК), Јанко Иванов (БГ), Драган Шефер (СРБ), Предраг Слијепчевић (ВБ), Миломир Ковач (РУС), Мајкл Гилсдорф (САД), Коосз Атилла (МАЂ), Иван Станчић (СРБ), Драган Касагић, Ђорђе Савић, Миливоје Надаждин (СРБ), Жељко Сладојевић, Весна Калаба, Рајко Латинковић, Виолета Сантрач, Горан Параш, Весна Ђорђевић (СРБ), Добрила Јакић Димић (СРБ), Синиша Гатарић, Славен Грбић, Бранко Велебит (СРБ), Зоран Ђерић, Новалина Митровић, Негослав Лукић.

Мјесто одржавања: Требиње, Град Сунца, 15-18. јуна 2022.

ODABRANI POKAZATELJI KVALITETA MESA DIVLJE SVINJE

Marija Pavlović^{1*}, Aleksandra Tasić², Ksenija Nešić³, Ivan Pavlović⁴,
Nikola Čobanović²

¹Dr Marija Pavlović, naučni saradnik, Naučni institut za veterinarstvo Srbije, Janisa Janulisa 14, 11000 Beograd, Republika Srbija

²Dr Aleksandra Tasić, naučni saradnik, Naučni institut za veterinarstvo Srbije, Janisa Janulisa 14, 11000 Beograd, Republika Srbija

³Dr Ksenija Nešić, viši naučni saradnik, Naučni institut za veterinarstvo Srbije, Janisa Janulisa 14, 11000 Beograd, Republika Srbija

⁴Dr Ivan Pavlović, naučni savetnik, Naučni institut za veterinarstvo Srbije, Janisa Janulisa 14, 11000 Beograd, Republika Srbija

²Dr Nikola Čobanović, docent, Fakultet veterinarske medicine, Univerzitet u Beogradu, Bulevar Oslobođenja 18, 11000 Beograd, Republika Srbija

* majaspavlovic@gmail.com

Kratak sadržaj

Meso divlje svinje se smatra namirnicom visoke nutritivne vrednosti, koju karakteriše nizak sadržaj masti i holesterola. Nizak nivo ukupne masti ne podrazumeva i poželjan masno kiselinski sastav, kao ni odnos zasićenih i nezasićenih masnih kiselina. Cilj ovog istraživanja je da utvrdi masnokiselinski profil i hemijski sastav mesa divlje svinje. Tokom lovne sezone u 2021 godini, uzeti su uzorci *m. longissimus dorsi* od 20 jedinki. AOAC (2021) je korišćen za utvrđivanje sadržaja vlage, masti, proteina i pepela. Determinacija masnih kiselina izvršena je na gasnom hromatografu (GC6890N, Agilent Tech., USA). Ukupan sadržaj intramuskularne masti u ispitivanim uzorcima je bio nizak (1,9%), dok je sadržaj sirovih proteina bio na nivou od 22,5%. Smatra se da je idealan sadržaj ukupne masti svežeg mesa između 2 i 3%. U ispitivanim uzorcima mesa divlje svinje, sadržaj masti je bio niži. Ipak, usled zahteva potrošača za “nemasnim” mesom ova karaktersitika se može ocniti i kao poželjna, najre po pitanju uticaja na zdravlje ljudi. Indikatori nutritivne vrednosti i zdravstvenog uticaja masti su bazirani na sadržaju pojedinačnih masnih kiselina. Poželjno je da odnos polinezasićenih i zasićenih masnih kiselina bude veći od 0,4. Utvrđeni odnos u mesu divlje svinje bio je 0,56. Nemaju sve masne kiseline isti uticaj na zdravlje ljudi. Smatra se da, među zasićenim masnim kiselinama, najveći potencijalni štetni efekat na kardiovaskularni sistem ima miristinska kiselina, usled toga što

povećava nivo holesterola u krvnoj plazmi. Utvrđene koncentracije ove kiseline u ispitivanim uzorcima mesa divlje svinje su bile niske (0.97%). Najzastupljenija zasićena masna kiselina bila je stearinska (17.5%), koja se smatra neutralnom, dok je najzastupljenija od svih utvrđenih masnih kiselina bila oleinska kiselina (41.8%). Može se zaključiti da meso divlje svinje ima povoljne nutritivne karakteristike, po pitanju pokazatelja uticaja na zdravstveni status konzumenta i, ispunjava zahteve potrošača za niskim sadržajem masti u namirnicama.

Ključne reči: divlja svinja, kvalitet mesa, masnokiselinski sastav

Zahvalnica: Istraživanje je finansirano od strane Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (Ugovor br. 451- 03-68/2022- 14/200030).

SELECTED QUALITY PARAMETERS OF WILD BOAR MEAT

Marija Pavlović^{1*}, Aleksandra Tasić¹, Ksenija Nešić¹, Ivan Pavlović¹,
Nikola Čobanović²

¹Serbian Institute of Veterinary science, Janina Janulisa 14, 11 000 Belgrade,
Republic of Serbia

²Faculty of veterinary medicine, Bulevar Oslobođenja 18, 11 000 Belgrade,
Republic of Serbia

*majaspavlovic@gmail.com

Abstract

Wild boar meat is considered a meat of high nutritional value, regarding its high iron and low fat content. However, low intramuscular fat level does not imply favorable ratio of saturated to unsaturated fatty acids. The aim of the present study is to determine fatty acid profile, along with chemical composition of wild boar meat. A total of 20 samples of *m. longissimus dorsi* were collected during the hunting season in 2021 year. The AOAC (2001) method was applied for determination of moisture, fat, ash and protein content. Analysis of fatty acid methyl esters (FAMES) was performed on a gas chromatograph (GC6890N, Agilent Tech., USA). Total intramuscular fat content in the examined samples was low (1.9%), while crude protein content was at the level of 22.5%. It is considered that ideal intramuscular fat content of fresh meat is between 2 and 3%. In the current study, wild boar meat had a lower fat content. However, due to consumers' preference for lean meat, it could be estimate as favorable, regarding its health impact. Health and nutritional indicators of fat are determined by the level of particular fatty acids. The ratio of polyunsaturated to saturated fatty acids should be higher than 0.4. Wild boar meat had the PUFA/SFA ratio 0.56. Among the saturated fatty acids, not all have the same effect on human health. Myristic acid has the most adverse effect by increasing the concentration of cholesterol in plasma. Wild boar meat contained small amounts of myristic acid (0.97%). The most abundant among saturated fatty acid was stearic acid (17.5%) that is considered neutral. Among all, the most abundant was unsaturated - oleic acid (41.8%). It can be concluded that wild boar meat fulfill human health indicators based on its fatty acid profile, as well as consumers' expectations for lean meat.

Key words: wild boar, meat quality, fatty acids

Acknowledgements: The study was supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development, Republic of Serbia (Contract No 451- 03-68/2022- 14/200030).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

636.09(082)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп "Годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)" (27 ; Требиње ; 2022)

Зборник радова и кратких садржаја / Међународни научни скуп "27. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)", Требиње, Град Сунца, 15-18. јуна 2022. = Proceedings and short contents / International scientific meeting "27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina)", Trebinje. Grad Sunca, June, 15th-18th, 2022. ; [организатори Ветеринарска комора Републике Српске и Друштво ветеринара Републике Српске ; организациони одбор Велибор Кесић... [и др.] ; научни и програмски одбор Драго Н. Недић ..[и др.]]. - [Бања Лука] : Ветеринарска комора Републике Српске, 2022 (Бања Лука : Атлантик). - 363 стр. ; 24 cm

Текст ћир. и лат. - Упор. срп. текст и енгл. превод. - Насл. над текстом: 27. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина) - 2022 = 27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina) - 2022. - Тираж 400.

ISBN 978-99955-770-9-4

COBISS.RS-ID 136311041